

5782 Jitro (Haftara) - Verwachte moeite

Zowel in de haftara van vandaag als die van Sjawoe'ot lezen we over visioenen van de profeten over hoe de engelen er uit zien, bewegen en waar ze zich bevinden. Een onbegrijpelijk stuk uit de nawie. En de vraag is waarom, tot twee keer toe, zo een ondoordringelijke tekst gekozen wordt naast het verhaal van de matan Tora?

Een antwoord op deze vraag zou het volgende kunnen zijn:

In het begin van de parasja staat: "En Jitro hoorde wat Hasjem gedaan had voor het Joodse volk en kwam naar hen toe in de woestijn", en Rasji vraagt: wat heeft hij dan gehoord? De splitsing van de zee en de oorlog tegen Amalek.

En de vraag hierop is: iedereen begrijpt dat als je hoort over de enorme wonderen die plaats hebben gevonden bij de splitsing van de zee dat je dan je koffers pakt en bij zo een volk wil horen. Wat voegt het verhaal van de oorlog van het Joodse volk tegen Amalek dan nog toe?

Een antwoord:

In verband met de aanval van Amalek staat er in de pasoek (Sjemot 17:8): "En toen kwam Amalek en vocht met het Joodse volk in Refidim". En terwijl de eenvoudige uitleg is dat Refidim een plaatsnaam is (zie Onkelos), vertaalt de Jonathan ben Uziël : ..en zij doodden mensen van de stam Dan, die de wolken niet accepteerden vanwege de afgodendienst die tussen hen in was".

Tegen wie vocht Amalek? Tegen mensen die niet door de wolken werden beschermd! En wat voor mensen waren dat: zij die ondanks de doortocht door de zee afgodendienst in hun midden hadden. Hadden deze mensen dan niets geleerd van de doortocht en alle wonderen? Jawel maar enkele dagen later zakt dat weer weg en kwam hun gewone leven, een leven vol afgodendienst weer opgang. Zelfs dat ze daarom niet meer beschermd waren door de wolken deerde hen niet.

Jitro hoorde dit alles en leerde twee zaken, die hij niet zou weten zonder de oorlog tegen Amalek.

1. Hoeveel hij ook onder de indruk was van alles wat er bij de Splitsing van de zee gebeurd was, ook hij kon makkelijk weer terugvallen tot het oude niveau van de Priester van Midjan die hij was, een leven vol afgodendienst. Om daar iets aan te doen, wilde hij dichterbij Mosjé en het volk zijn.
Dat hem dat gelukt is, kunnen we zien uit de rasji op Pasoek Sjemot 18:27, waar Mosjé zijn schoonvader terugstuurt naar Midjan: "Om zijn familie Joods te maken". Jitro stond nu sterk genoeg in zijn schoenen om niet meer terug te vallen in de Midjanitische gewoonten, integendeel hij was instaat zijn familie te overtuigen van de waarheid van de Tora.
2. De splitsing van de zee was een enorm wonder en Jitro was zwaar onder de indruk van Hasjem, maar nog niet van het volk. Nu dat hij zag dat de bné Jisrael bereid waren te vechten voor de mensen buiten de wolk, mensen die door hun zonde buiten de groep moesten blijven, maar in tijd van nood gered werden, wist hij dat het Joodse volk een bijzonder volk was!

Jitro kwam dus bij het volk om zijn niveau vast te houden wat door de bijzondere gebeurtenissen was gestegen.

We begrijpen niet veel van de haftara maar mogen er wel over nadenken.

De engelen hebben zes vleugels:

"Met twee bedekte hij zijn gezicht, met twee bedekte hij zijn voeten en met twee vloog hij". (De engelen in de haftara hebben trouwens maar 4 vleugels).

Ik heb een keer een uitleg gehoord die zegt: de twee vleugels boven zijn om omhoog te gaan - en bedekken zijn gezicht als hij 'stilstaat', de twee onder om niet af te dalen en anders "bedekken zij zijn voeten" en met twee vliegt hij - om stil te kunnen staan.

Het beeld: ook om op gelijk niveau te blijven heb je inspanning nodig - net zoals Jitro dat ook begreep.

Het luisteren naar de tien geboden, de Matan tora, zou ons steeds weer moeten inspireren. Laten we ons realiseren dat het moeite kost om de inspiratie vast te houden, en dat die moeite van ons verwacht wordt!